

Gdańsk, dnia 26 marca 2024 r.

FB-III.431.65.2023.ZR

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Nazwa i adres jednostki kontrolowanej:

Urząd Gminy w Sierakowicach¹

Przedmiot kontroli:

Prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji otrzymanych z budżetu państwa w 2022 r. w wybranych rozdziałach i paragrafach, ze szczególnym uwzględnieniem wydatkowania środków publicznych w ramach postępowań realizowanych w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz zamówień o wartości poniżej 130 tys. zł.

Okres objęty kontrolą:

2022 rok.

Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:

kontrola planowa, w trybie zwykłym, na podstawie art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych² przeprowadzona zgodnie z zapisami ustawy z dnia 15 lipca 2011 roku o kontroli w administracji rządowej³.

Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

od 20 do 29 listopada 2023 roku⁴.

Kierownik jednostki kontrolowanej:

Pan Tadeusz Kobiela – Wójt Gminy Sierakowice.

Skład zespołu kontrolującego:

Zbigniew Richert – inspektor wojewódzki, działający na podstawie upoważnienia nr 78/2023 wydanego w dniu 14 listopada 2023 roku z upoważnienia Wojewody Pomorskiego przez Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku.

Sprawdzono zgodność dokumentu
z podpisem elektronicznym

data 27.03.2024 data

podpis .....
STARSZY INSPEKTOR
Agnieszka Walkusz

¹ ul. Lęborska 30, 83-340 Sierakowice

² Dz.U. z 2023 roku poz. 1270, ze zm.

³ Dz.U. z 2020 roku poz. 224

⁴ kontrolę wpisano do książki kontroli Urzędu Gminy w Sierakowicach pod pozycją 3/2023 w dniu 20 listopada 2023 roku

Ocena kontrolowanej działalności: Pozytywna z nieprawidłowościami

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- pobranie w nadmiernej wysokości dotacji w kwocie 1.163,02 zł, w związku z:
  - dwoma przypadkami dokonania zwrotu podatku akcyzowego na podstawie faktur dokumentujących zakup benzyny bezołowiowej,
  - jednym przypadkiem dokonania zwrotu na podstawie faktury wystawionej w okresie wykraczającym poza okres 6 miesięcy poprzedzających miesiąc złożenia wniosku,
  - dwoma przypadkami dokonania wypłaty zwrotu podatku akcyzowego bez wymaganej zgody współwłaścicieli gruntów,
  - jednym przypadkiem dokonania zwrotu podatku akcyzowego w odniesieniu do powierzchni gruntów niezgodnej z danymi wynikającymi z ewidencji gruntów,
- pobranie w nadmiernej wysokości dotacji w kwocie 23,26 zł, tytułem przekroczenia maksymalnej wysokości dotacji przeznaczonej na koszty obsługi zadania,
- jeden przypadek wydania decyzji, w której zaniżony został należny producentowi rolnemu zwrot części podatku akcyzowego od zakupionego oleju napędowego do produkcji rolnej, z uwagi na nieuwzględnienie jednej z kilku poprawnie złożonych faktur na zakup oleju napędowego,
- nieprzeprowadzenie postępowania wyjaśniającego, w przypadku przedstawienia do rozliczenia przez producenta rolnego faktur zakupu oleju napędowego w miejscach znacznie oddalonych od gruntów objętych dofinansowaniem,
- jeden przypadek wydania decyzji określającej kwotę zwrotu podatku akcyzowego w oparciu o oświadczenie, którego treść nie odpowiada wymogom określonym w art. 3 ust. 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego,
- jeden przypadek dokonania wypłaty kwoty zwrotu części podatku akcyzowego na inny numer rachunku niż wskazany przez producenta rolnego we wniosku,

- sfinansowanie ze środków dotacji kosztów wynagrodzenia (wraz z pochodnymi) pracowników urzędu, dla których brak było faktycznej możliwości stwierdzenia, czy poniesiony wydatek dotyczył realizacji zadania objętego przedmiotową kontrolą,
- nierzetelne sporządzenie okresowego oraz rocznego rozliczenia dotacji celowej z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego – w zakresie danych dotyczących wskazanej przez Gminę łącznej kwoty dokonanego zwrotu podatku akcyzowego.

Powyższej oceny dokonano w oparciu o następujące ustalenia:

Informacje wstępne:

Zakres kontroli obejmował prawidłowość wykorzystania i rozliczenia dotacji otrzymanej z budżetu państwa w 2022 roku przeznaczonej na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Postępowania administracyjne w tych sprawach w Urzędzie Gminy Sierakowice prowadzone są w Referacie Rolnictwa, przez dwóch pracowników samorządowych. Zakres czynności tych osób przewiduje między innymi: „*prowadzenie spraw, bez możliwości wydawania decyzji, związanych ze zwrotem podatku akcyzowego dla rolników*⁵”

Celem kontroli była ocena działalności jednostki kontrolowanej, dokonana na podstawie ustalonego stanu faktycznego przy uwzględnieniu kryteriów kontroli tj. legalności, rzetelności i gospodarności w oparciu o dowody źródłowe stanowiące podstawę do dokonywania wydatków (decyzje przyznające zwrot podatku akcyzowego) w konfrontacji z zapisami ewidencji księgowej oraz wyciągami bankowymi.

---

⁵ akta kontroli str. 9-12 - kopia zakresów czynności pracowników zajmujących się prowadzeniem spraw administracyjnych w/s zwrotu podatku akcyzowego

I. Wypłata zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (dział 010 – Rolnictwo i Łowiectwo, rozdział 01095 – Pozostała działalność)

Podstawy prawne przyznawania i rozliczania dotacji z rezerwy celowej z budżetu państwa na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej zostały ustalone w:

- ustawie z dnia 10 marca 2006 roku o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej⁶, zwanej dalej ustawą o zwrocie podatku akcyzowego,
- rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 roku w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę.⁷

Gmina Sierakowice na realizację ww. zadania otrzymała w 2022 roku dotację celową w kwocie ogółem **968.428,05 zł** – tj. na dokonanie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz na koszty ustalania i wypłacania zwrotu podatku producentom rolnym, ponoszone przez gminę, w wysokości 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w danej gminie (zgodnie z zapisami art. 8 ust. 5 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego).

Wójt Gminy Sierakowice złożył do Wojewody Pomorskiego dwa wnioski o przekazanie dotacji celowej na realizację przedmiotowego zadania:

- dla I-go okresu rozliczeniowego (wnioski o zwrot podatku złożone przez producentów rolnych w okresie od dnia 1 lutego do 28 lutego 2022 roku, za zakup oleju napędowego w okresie od 1 sierpnia 2021 roku do 31 stycznia 2022 roku) wniosek przesłano do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku w dniu 18 marca 2022 roku – wnioskowana kwota dotacji wyniosła **588.831,62 zł**, w tym:
  - na wypłatę zwrotu podatku akcyzowego: 577.285,90 zł,
  - na pokrycie kosztów obsługi zadania: 11.545,72 zł,

---

⁶ Dz. U. z 2023 roku poz. 1948

⁷ Dz. U. z 2013 roku poz. 1339, ze zm.

- dla II-go okresu rozliczeniowego (wnioski o zwrot podatku złożone przez producentów rolnych w okresie od dnia 1 do 31 sierpnia 2021 roku, za zakup oleju napędowego w okresie od 1 lutego 2022 roku do 31 lipca 2022 roku, w ramach limitu zwrotu podatku określonego na rok 2022) wniosek przesłano do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku w dniu 16 września 2022 roku – łączna wnioskowana kwota dotacji wyniosła **379.596,43 zł**, w tym:
  - o na wypłatę zwrotu podatku akcyzowego: 372.153,36 zł,
  - o na pokrycie kosztów obsługi zadania: 7.443,07 zł.

Wobec powyższego należy stwierdzić, iż wnioski o przekazanie dotacji celowej zostały złożone zgodnie z terminem określonym w § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę, tj. w terminie do 18 marca oraz 18 września roku (18 września 2022 – niedziela), którego dotyczy zwrot podatku wynikający ze złożonych przez producentów rolnych wniosków.

Środki z dotacji na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego wpłynęły na rachunek Urzędu Gminy w Sierakowicach:

- za I okres rozliczeniowy: 22 kwietnia 2022 roku w kwocie 588.831,62 zł (wyciąg bankowy WB 079/2022),
- za II okres rozliczeniowy: 26 października 2022 roku w kwocie 379.596,43 zł (wyciąg bankowy WB 209/2022).

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-50 o wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami w roku 2022 Gmina Sierakowice wykorzystwała dotację w wysokości **967.753,06 zł**, w tym:

- w § 4430 wydatkowano kwotę **948.777,51 zł** (tj. o 661,75 zł poniżej wartości wynikającej z planu) tytułem zwrotu podatku akcyzowego,
- w §§ 4010, 4110 oraz 4120 wydatkowano łącznie kwotę **18.975,55 zł** (wobec planu w wysokości 18.988,79 zł) na obsługę zadania, co mieści się

w ustawowo określonej stawce 2% kosztów poniesionych w § 4430 (tj. do wartości 18.975,55 zł).

Ustalono, iż 30 stycznia 2023 roku Gmina Sierakowice dokonała zwrotu na rachunek bankowy Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, niewykorzystanej kwoty dotacji w łącznej kwocie **674,99 zł.** (wyciąg bankowy WB 020/2023 z 2023-01-30). Zwrot części dotacji związany był z niedokonaniem zwrotu należnego podatku akcyzowego w kwocie 661,75 zł z powodu śmierci wnioskodawcy. Pozostała kwota zwrotu w wysokości 13,24 zł dotyczyła części dotacji przeznaczonej na pokrycie kosztów obsługi zadania.

Kwota dotycząca wpływów dotacji ustalona na podstawie wyciągów bankowych jest zgodna z wyodrębnioną ewidencją prowadzoną na wyodrębnionym koncie 901 dla stanów i sald – dochodów budżetu⁸.

Na podstawie okazanej w toku czynności kontrolnych dokumentacji tj. złożonych wniosków, list wypłat oraz decyzji w sprawie wymiaru podatku rolnego za rok 2022 oraz ewidencji księgowej zadania, stwierdzono wydatkowanie środków otrzymanej dotacji jak to opisano poniżej.

a. wypłata dotacji

Na realizację wypłat zwrotu podatku akcyzowego w 2022 roku Gmina Sierakowice wydatkowała środki z dotacji w wysokości **948.777,51 zł.** Z przedłożonego kontrolującemu zestawienia wydanych decyzji⁹ oraz listy przelewów bankowych zwrotu podatku akcyzowego wynika¹⁰, iż łączna liczba złożonych wniosków wyniosła **1210**, zaś wydanych decyzji w sprawie zwrotu podatku dla producentów rolnych oraz zrealizowanych wypłat wyniosła **1209**, co związane było z opisanym powyżej, przypadkiem śmierci wnioskodawcy.

Dane w zakresie kwoty wypłaconego zwrotu podatku akcyzowego oraz ilości złożonych wniosków, uwzględniając okresy rozliczeniowe przedstawiono w poniższej tabeli.

---

⁸ akta kontroli str. 13 - kopia konta 901 dla zadania

⁹ akta kontroli str. 14-45 - wykazy złożonych wniosków w roku 2022 (osobno za luty oraz osobno za sierpień) oraz oznaczenie próby losowania,

¹⁰ akta kontroli str. 46-193 - listy przelewów bankowych oraz wyciągi bankowe z informacjami dotyczącymi realizacji przekazów ze zwrotem akcyzy (osobno za pierwszy i drugi okres realizacji wypłat) zawierających adnotacje o sprawdzeniach,

	I okres rozliczeniowy	II okres rozliczeniowy	SUMA
Łączna liczba złożonych wniosków/ wydanych decyzji w/s zwrotu	Wniosków 652 Decyzji 652	Wniosków - 558 Decyzji o zawieszeniu postępowania - 1 Decyzji o zwrocie akcyzy - 557	Wniosków – 1210 Decyzji o zawieszeniu postępowania - 1 Decyzji o zwrocie akcyzy - 1209
Kwota zrealizowanych wypłat	577.285,90 zł	371.491,61 zł	948.777,51 zł

Ustalono, iż kwoty zrealizowanych wypłat są zgodne z przedstawioną w toku kontroli analityczną ewidencją księgową konta 130¹¹.

Urząd Gminy w Sierakowicach wypłat zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej rolnikom, którzy złożyli wniosek i uzyskali pozytywną decyzję, dokonywał przelewem na rachunek bankowy wskazany we wniosku przez producenta rolnego (za wyjątkiem przypadku, o którym mowa na stronie 13 niniejszego dokumentu), z wyłączeniem czterech przypadków, dla których wypłat dokonano gotówkowo (czekiem na rzecz wnioskodawców, poprzez bank obsługujący Urząd Gminy Sierakowice).

Terminy wypłat były zgodne z zapisami art. 7 ust. 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego, tj. dokonano ich do 30 kwietnia 2022 roku dla wniosków dotyczących I-go okresu rozliczeniowego oraz do 31 października 2022 roku dla wniosków dotyczących II-go okresu rozliczeniowego.

Na podstawie przedłożonego imiennego wykazu wnioskodawców, którzy w 2022 roku złożyli wnioski o zwrot podatku akcyzowego, kontrolujący dokonał wyboru próby do szczegółowej analizy, celem sprawdzenia prawidłowości określenia wysokości wypłaconych kwot zwrotu.

Próbę określono zgodnie ze statystycznymi metodami doboru próby, tj. losowaniem systematycznym – do kontroli wybrano próbę w wysokości 10,00 % wszystkich wydanych decyzji, z zastosowaniem interwału o wartości 10 z punktem początkowym losowania **6** – dla decyzji wydanych w pierwszym okresie rozliczeniowym oraz **3** – dla decyzji dotyczących drugiego okresu rozliczeniowego.

Na podstawie powyższego szczegółową kontrolą objęto **łącznie 121 wniosków oraz wydanych decyzji w sprawach** złożonych przez producentów rolnych (10 %

¹¹ akta kontroli str. 224 - wydruk operacji konta 130 dla wydatków paragrafu 4430

procent populacji) tj. szczegółowo **65 wniosków z I-go** okresu rozliczeniowego oraz **56 wniosków dla II-go** okresu¹².

Analizie poddano prawidłowość wyliczenia wysokości rocznego limitu zwrotu części podatku akcyzowego dla poszczególnych producentów rolnych, tj.:

- weryfikację przez Urząd terminowości składanych wniosków, ich kompletności,
- terminowość wydania decyzji oraz dokonania zwrotu części akcyzy na rachunek producenta rolnego,
- sposób opisu załączonych do wniosków faktur/kopii faktur potwierdzających zakup paliwa do celów działalności rolnej,
- prawidłowość wyliczenia kwoty zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego dla poszczególnych producentów rolnych,
- zgodność dokonanych wypłat zwrotu podatku akcyzowego z kwotami wynikającymi z decyzji oraz terminowości tych wypłat,
- dokonano porównania danych właścicieli/współwłaścicieli lub użytkowników oraz danych dotyczących powierzchni użytków rolnych wynikających z decyzji o łącznym zobowiązaniu wymiaru podatku rolnego wydanych przez Wójta Gminy Sierakowice na rok 2022,
- dokonano porównania numerów rachunków bankowych, na których dokonywany był przelew ze zwrotem akcyzy z numerem rachunku podanym przez wnioskodawcę we wniosku o zwrot akcyzy.

Badane wnioski składane były terminowo oraz zawierały wszystkie niezbędne elementy zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 10 marca 2006 roku o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Kontrolujący stwierdził, że w badanej próbie załączone do wniosków faktury lub kserokopie faktur opatrzone były stosowną adnotacją o treści: *„Przyjęto w dniu .... do zwrotu części podatku akcyzowego podpis ....”* z datą oraz podpisem pracowników Urzędu przyjmujących wnioski i załączniki lub pieczęcią o treści: *„URZĄD GMINY w Sierakowicach przyjęto do zwrotu części podatku akcyzowego dnia ... L.dz. ...”*

---

¹² odpowiednie adnotacje o podmiotach wytypowanych do kontroli zamieszczono na imiennych wykazach wnioskodawców – akta kontroli str. 14-45 - wykazy złożonych wniosków w roku 2022 (osobno za luty oraz osobno za sierpień)

....” oraz były opatrzoną datą, zgodnie z datą przyjęcia wniosku do Urzędu Gminy, kolejnym numerem sprawy oraz pieczętą imienną i parafą pracownika Urzędu.

W wyniku kontroli dokumentacji źródłowej – w postaci wniosków złożonych przez producentów rolnych, **stwierdzono następujące nieprawidłowości:**

- w postępowaniu zakończonym wydaniem decyzji nr RSR.3153.116.2022 z dnia 7 marca 2022 roku Urząd nie przeprowadził czynności wyjaśniających lub ich nie udokumentował w sprawie, a dotyczących adresu zamieszkania wnioskodawcy i wydał decyzję w/s zwrotu podatku akcyzowego na adres odmienny niż wynikający z wniosku¹³,
- w postępowaniu zakończonym wydaniem decyzji RSR.3153.376.2022 z dnia 15 marca 2022 r. Urząd wydał decyzję dotyczącą zwrotu części podatku akcyzowego w wysokości 1.450,13 zł, bez przeprowadzenia czynności wyjaśniających lub ich niedokumentowania w sprawie, w której **wniosek producenta rolnego nie zawierał zgody współwłaścicieli na wypłatę wnioskodawcy zwrotu podatku, mimo iż Urząd posiadał wiedzę o gruntach będących w współposiadaniu**, co wynikało z decyzji w sprawie wymiaru podatku rolnego na rok 2022. W aktach sprawy znajduje się jedynie oświadczenie właściciela o bezumownym korzystaniu przez wnioskodawcę z gruntów o powierzchni 1,31 ha (oświadczenia z dnia 23 lutego 2022 r.).

Wobec czego w przedmiotowej sprawie Urząd w zakresie współposiadania gruntów o powierzchni 9,2400 ha naruszył zapis art. 3 ust. 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego (...), który wskazuje, iż w przypadku, gdy grunty gospodarstwa rolnego stanowią przedmiot współposiadania, zwrot podatku przysługuje temu współposiadaczowi w stosunku, do którego pozostali współposiadacze wyrazili pisemną zgodę, co skutkowało zawyżeniem zwrotu limit podatku o 1.016,40 zł (10,55 ha – 1,31 ha x 110 zł).

W związku, z czym należy uznać, iż dotacja w kwocie 1.016,40 zł została pobrana w nadmiernej wysokości i podlega zwrotowi na rachunek budżetu państwa.

---

¹³ akta kontroli str. 225-246 - kopia sprawy dotyczącej decyzji RSR.3153.116.2022 z dnia 07.03.2022,

- w postępowaniu zakończonym wydaniem decyzji nr RSR.3153.436.2022 z 16 marca 2022 r. wnioskodawca złożył oświadczenie o posiadaniu 2,3038 ha użytków rolnych, zaś Urząd bez przeprowadzenia dodatkowych czynności wyjaśniających, lub też bez ich udokumentowania w sprawie, przyjął wielkość użytków rolnych wskazaną przez producenta rolnego we wniosku, mimo że w decyzji w sprawie wymiaru podatku rolnego nr 141 z dnia 10 lutego 2022r., określono powierzchnię użytków rolnych, dla których wnioskodawca jest właścicielem w wysokości 1,531 ha, dlatego w tym przypadku na podstawie okazanej decyzji wymiarowej dotyczącej podatku rolnego, należy uznać, iż **nastąpiło błędne ustalenie należnego limitu zwrotu podatku akcyzowego, tj. w wysokości wyższej niż należna o kwotę 85,01 zł (2,3038 ha – 1,531 ha x 110 zł)¹⁴.**

W związku, z czym należy uznać, iż dotacja w kwocie 85,01 zł została pobrana w nadmiernej wysokości i podlega zwrotowi na rachunek budżetu państwa.

Odpowiednio takie samo uchybienie nastąpiło jeszcze w innym postępowaniu:

W sprawie zakończonej wydaniem decyzji RSR.3153.576.2022 z 22 marca 2022 roku wnioskodawca złożył oświadczenie o posiadaniu 10,8117 ha użytków rolnych, mimo decyzji w sprawie wymiaru podatku rolnego nr 1447 z dnia 10 lutego 2022 r, wynika powierzchnia użytków rolnych 10,7317 ha, dlatego też **nastąpiło błędne ustalenie należnego limitu zwrotu podatku akcyzowego, tj. w wysokości wyższej niż należna o kwotę 8,80 zł (10,8117 ha – 10,7317 ha x 110 zł)**. Podkreślić jednak należy, iż przyjęcie przez Gminę powierzchni wskazanej przez producenta rolnego nie skutkowało dokonaniem zwrotu podatku rolnego w zawyżonej kwocie, ze względu na fakt, iż ww. producent rolny nie wykorzystał pełnej kwoty wynikającej z ustalonego rocznego limitu zwrotu na rok 2022¹⁵;

- w postępowaniu zakończonym wydaniem decyzji nr RSR.3153.466.2022 z 16 marca 2022 roku **Urząd zaniżył** należny wnioskodawcy zwrot podatku

---

¹⁴ akta kontroli str. 291-302 - kopia sprawy dotyczącej decyzji RSR.3153.436.2022 z dnia 16.03.2022 wraz z kopią decyzji dotyczącej wymiaru podatku rolnego na rok.

¹⁵ akta kontroli str. 303-324 - kopia sprawy dotyczącej decyzji RSR.3153.576.2022 z dnia 22.03.2022 wraz z kopią decyzji dotyczącej wymiaru podatku rolnego na rok

akcyzowego o wartość 7,98 zł., poprzez to, że **nie uwzględnił poprawnie złożonej wraz z wnioskiem faktury zakupu nr F 30344K2/1197/21 z 26 listopada 2021 roku**,¹⁶;

- w postępowaniach zakończonych wydaniem decyzji:
  - a) nr RSR.3153.176.2022 z 8 marca 2022 r.¹⁷,
  - b) nr RSR.3153.875.2022 z 7 września 2022 r.¹⁸,

wnioskodawcy przedłożyli między innymi faktury, co do których zachodzi wątpliwość, pomiędzy miejscem wystawienia faktur za zakup oleju napędowego, a miejscem położenia użytków rolnych i produkcją na tych gruntach. Ustalono, iż zakupy oleju napędowego w łącznie sześciu przypadkach, zostały dokonane w znacznej odległości od Gminy Sierakowice. W ww. sprawach olej napędowy w łącznej ilości 72,59 litrów zakupiony został w województwie wielkopolskim oraz zachodniopomorskim.

Ustawa o zwrocie podatku akcyzowego w art. 5 ust. 1 wskazuje na właściwość miejscową danego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, odpowiedniego do wydania decyzji w zakresie zwrotu podatku akcyzowego, ze względu na położenie gruntów będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego. Zatem ustawa wiąże zwrot części podatku akcyzowego zawartego w oleju napędowym bezpośrednio z danym gruntem, użytkowaniem rolnym oraz z przedstawieniem faktur, stwierdzających zakup oleju napędowego, który został wykorzystany do produkcji rolnej na tym gruncie (za produkcję rolną należy przede wszystkim uznać produkcję roślinną i zwierzęcą).

W powyższej sytuacji powstała uzasadniona wątpliwość, czy zakupiony olej napędowy mógł być wykorzystywany do produkcji rolnej na gruntach położonych w Gminie Sierakowice, stąd też **organ badając sprawę, przed wydaniem decyzji o zwrocie części podatku akcyzowego, powinien przeprowadzić postępowanie wyjaśniające na podstawie art. 50 § 1. ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego, w związku z art. 2. ustawy z dnia 10 marca 2006 roku zwrocie podatku akcyzowego,**

---

¹⁶ akta kontroli str. 325-356 - kopia sprawy dotyczącej decyzji RSR.3153.466.2022 z dnia 15.03.2022,

¹⁷ akta kontroli str. 357-386 - kopia sprawy dotyczącej decyzji RSR.3153.176.2022 z dnia 08.03.2022,

¹⁸ akta kontroli str. 387-430 - kopia sprawy dotyczącej decyzji RSR.3153.875.2022 z dnia 07.09.2022,

- w postępowaniu zakończonym wydaniem decyzji nr RSR.3153.256.2022 z 10 marca 2022 roku Urząd przyjął fakturę wystawioną w okresie poprzedzającym okres 6 miesięcy od miesiąca złożenia wniosku, więc w tym przypadku **zawyżył** należny wnioskodawcy zwrot podatku akcyzowego o **wartość 19,23 zł.**, poprzez to, że **uwzględnił w decyzji złożonej wraz z wnioskiem fakturę zakupu nr FF216/04/0017 z 1 kwietnia 2021 roku dokumentującą zakup 19,23 litrów ON** na kwotę 81,30 zł¹⁹. Powyższe stanowi naruszenie art. 5 ust 2 oraz art. 6 ust 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego.

W związku, z czym należy uznać, iż dotacja w kwocie 19,23 zł została pobrana w nadmiernej wysokości i podlega zwrotowi na rachunek budżetu państwa.

- w postępowaniu zakończonym wydaniem decyzji nr RSR.3153.516.2022 z 18 marca 2022 roku **Urząd zawyżył** należny wnioskodawcy zwrot podatku akcyzowego o **wartość 34,54 zł.**, poprzez to że **uwzględnił w decyzji złożonej wraz z wnioskiem fakturę zakupu nr 1020/12/2021 z 21 grudnia 2021 roku** z tytułu zakupu benzyny bezołowiowej 95 w ilości 34,54 litrów²⁰, co stanowiło naruszenie art. 1 ust 1 oraz art. 4 ust 1 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, gdyż zwrot przysługuje wyłącznie w stosunku do oleju napędowego, który posiada oznaczenie właściwym kodem CN.

W związku, z czym należy uznać, iż dotacja w kwocie 34,54 zł została pobrana w nadmiernej wysokości i podlega zwrotowi na rachunek budżetu państwa.

Odpowiednio takie samo uchybienie nastąpiło w postępowaniu zakończonym wydaniem decyzji nr RSR.3153.1105.2022 z 14 września 2022r., w której to sprawie **Urząd zawyżył** należny wnioskodawcy zwrot podatku akcyzowego o **wartość 7,84 zł.**, poprzez to, że **uwzględnił w decyzji złożonej wraz**

---

¹⁹ akta kontroli str. 431-502 - kopia sprawy dotyczącej decyzji RSR.3153.256.2022 z dnia 10.03.2022,

²⁰ akta kontroli str. 503-534 - kopia sprawy dotyczącej decyzji RSR.3153.516.2022 z dnia 18.03.2022,

z wnioskiem fakturę zakupu nr FF229/04/00264 z 9 kwietnia 2022 roku z tytułu 7,84 litrów zakupu benzyny bezołowiowej 95²¹.

W związku, z czym należy uznać, iż dotacja w kwocie 7,84 zł została pobrana w nadmiernej wysokości i podlega zwrotowi na rachunek budżetu państwa.

- w postępowaniu zakończonym wydaniem decyzji RSR.3153.1185.2022 z 19 września 2022 Urząd wydał decyzję dotyczącą zwrotu części podatku akcyzowego w wysokości 141,17 zł, bez przeprowadzenia czynności wyjaśniających lub ich niedokumentowania w sprawie, w której **wniosek producenta rolnego zawierał oświadczenie współposiadaczy gruntów rolnych, uprawiające wnioskodawcę do uprawy przedmiotowych gruntów. Na podstawie powyższego oświadczenia można domniemywać, iż Urząd uznał, że współposiadacze wyrazili zgodę wymaganą w oparciu o zapisy art. 3 ust. 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego.**

Należy jednak podkreślić, iż ww. zapisy stanowią, iż zwrot podatku akcyzowego przysługuje temu współposiadaczowi, w stosunku, do którego pozostali współposiadacze wyrazili pisemną zgodę – co oznacza, iż wnioskodawca powinien posiadać umocowanie do wykonania danej czynności tj. ubiegania się o zwrot podatku akcyzowego. Tym samym należy stwierdzić, iż ww. oświadczenie nie spełniało wymogów wynikających z ustawy, co oznacza, iż Wójt Gminy przed dokonaniem zwrotu podatku zobligowany był do przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, pozwalającego stwierdzić zakres wynikający ze złożonego w sprawie oświadczenia,

- w postępowaniu zakończonym wydaniem decyzji nr RSR.3153.885.2022 z 9 września 2022 roku Urząd dokonał, bez wyjaśnienia w sprawie, wypłaty kwoty 38,98 zł, wynikającej ze zwrotu **na inny rachunek bankowy** niż podany przez składającego wniosek²². Powyższe de facto uniemożliwiło stwierdzenie przez kontrolującego fakt, czy należny zwrot podatku akcyzowego został wypłacony wnioskodawcy.

---

²¹ akta kontroli str. 535-562 - kopia sprawy dotyczącej decyzji RSR.3153.1105.2022 z dnia 14.09.2022,

²² akta kontroli str. 579-588 - kopia sprawy dotyczącej decyzji RSR.3153.885.2022 z dnia 9.09.2022,

Poza ww. przypadkami nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wypłaty zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. W zakresie objętej kontrolą próby nie stwierdzono przypadków wypłaty zwrotu podatku akcyzowego w kwocie przewyższającej ustalony w decyzji limit.

b. koszty obsługi zadania

Na podstawie przedstawionej w toku kontroli ewidencji księgowej stwierdzono, że wydatki poniesione przez Gminę Sierakowice w ramach ustalania i wypłacania zwrotu podatku producentom rolnym (koszty obsługi zadania) w rozdziale 01095 wyniosły **18.975,55 zł²³**.

W związku z pobraniem w nadmiernej wysokości przez Gminę Sierakowice dotacji w kwocie 1.163,02 zł (co opisano powyżej), w celu określenia należnej dotacji związanej z kosztami ustalania i wypłacania zwrotu podatku producentom rolnym, od kwoty wypłaconej dotacji tj. 948.777,51 zł należy odjąć ww. kwotę dotacji pobranej w nadmiernej wysokości, co daje kwotę w wysokości 947.614,49 zł. W związku, z czym maksymalna kwota dotacji przeznaczonej na koszty obsługi zadania mogła wynieść 18.952,29 zł (2% x 947.614,49 zł).

Mając na względzie powyższe należy uznać, iż dotacja w kwocie 23,26 zł (18.975,55 zł– 18.952,29 zł) została pobrana przez Gminę w nadmiernej wysokości i podlega zwrotowi na rachunek budżetu państwa.

Struktura wydatków poniesionych w ramach obsługi zadania przedstawiała się następująco:

- § 4010 – Wynagrodzenia osobowe pracowników – kwota 15.872,92 zł,
- § 4110 – Składki na ubezpieczenia społeczne – kwota 2.714,11 zł,
- § 4120 – Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy – kwota 388,52 zł.

Jednostka w ramach kosztów obsługi zadania wykazała wyłącznie poniesienie wydatków w paragrafach **4010, 4110** oraz **4120** z tytułu wynagrodzeń oraz opłaconych od nich składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy w łącznej

---

²³ akta kontroli str. 589-591 - wykaz operacji na kontach 130 dla paragrafów dotyczących obsługi zadania.

wysokości **18.975,55** zł. Zgodnie z przedstawionymi w toku kontroli dowodami księgowymi (dowody PK) środki te zostały wydatkowane na refundację części kosztów wynagrodzenia pracowników Urzędu Gminy. **Z dokumentów tych nie wynikało jednak czy przedmiotowe wydatki dotyczyły wynagrodzeń pracowników zajmujących się realizacją zadania związanego z wypłatą producentom rolnym podatku akcyzowego.**

W odniesieniu do powyższego, należy wskazać, iż Gmina powinna w taki sposób udokumentować wydatki w ramach 2% aby można je było w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości powiązać z realizacją zadania i tym samym określić w jakiej części poniesione wydatki dotyczyły zadania związanego ze zwrotem podatku akcyzowego tj. z dokumentacji księgowej powinno w sposób jednoznaczny wynikać w jakiej części oraz wynagrodzenia których pracowników zostały w części pokryte z otrzymanej dotacji.

Poza wydatkami opisanymi powyżej, jednostka kontrolowana nie wydatkowała środków na inne cele związane z obsługą zadania.

c. pozostałe ustalenia w zakresie realizacji zadania

Wójt Gminy Sierakowice przekazał do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku:

- Okresowe rozliczenie dotacji celowej z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego zawartego z cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej **za pierwszy okres** realizacji wypłat zostało przygotowane i przekazane poprzez Tabelaris do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku 18 maja 2022 roku – wartości kwotowe zawarte w sprawozdaniu były zgodne ze zrealizowanymi wydatkami za pierwszy okres realizacji zadania.
- Okresowe rozliczenie dotacji celowej z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego zawartego z cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej **za drugi okres** realizacji wypłat zostało przygotowane i przekazane poprzez Tabelaris do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku 28 listopada 2022 roku – wartości kwotowe zawarte

w sprawozdaniu były niezgodne ze zrealizowanymi wydatkami za drugi okres realizacji zadania - rozbieżność wynikała z faktu, iż:

- kwota wypłaconej dotacji na zwrot podatku akcyzowego producentom rolnym wg sprawozdania wyniosła 372.153,36 zł, zaś faktyczna wartość zrealizowanych wydatków na ten cel wg dokumentów wyniosła 371.491,61 zł - różnica w wysokości 661,75 zł to wartość wynikająca z projektu decyzji, której postępowanie administracyjne zostało zawieszona, a wartość kwoty wynikająca z tego projektu decyzji nie została przekazana na rachunek bankowy wnioskodawcy – wobec powyższego w tym zakresie **sprawozdanie nie jest rzetelne, tj. nie odzwierciedla danych wynikających z ewidencji księgowych oraz dowodów źródłowych.**
- Roczne sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej za rok 2022 zostało wysłane 19 grudnia 2022 roku. Jednak z uwagi na błędy merytoryczne w tym sprawozdaniu zostało odrzucone przez Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku w systemie Tabelaris 24 stycznia 2023 roku, przy jednoczesnym wskazaniu, że zachodzi konieczność sporządzenia korekty tego sprawozdania. Urząd Gminy w Sierakowicach dokonał korekty 27 stycznia 2023 roku oraz przesłał pismem z dnia 30 stycznia 2023 roku dodatkowe wyjaśnienia do złożonej korekty.
- Roczne rozliczenie dotacji celowej z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej za rok 2022 zostało wysłane 19 grudnia 2022 roku. Po procedurze opisanej w punkcie powyżej, korektę przesłano 2 stycznia 2023 roku. Należy zauważyć, że w korekcie *Rocznego rozliczenia* nadal występuje błąd polegający na niezgodności wykazanej tam kwoty dokonanego zwrotu w wysokości wykazanej przez Urząd w wysokości 949.439,26 zł, mimo że w ewidencjach i dokumentach księgowych wartość ta wynosi **948.777,51 zł** – wobec powyższego w tym zakresie **sprawozdanie nie jest rzetelne, tj. nie**

odzwierciedla danych wynikających z ewidencji księgowych oraz dowodów źródłowych²⁴.

Przekazanie ww. dokumentów nastąpiło w terminach zgodnych z przepisami Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 roku w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego, jednak dane wykazane w ww. dokumentach nie były zgodne ze stanem faktycznym.

ZALECENIA I WNIOSKI

Mając na uwadze powyższą ocenę i uwagi wnoszę o:

- 1) przekazanie na rachunek dochodów Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku nr 96 1010 1140 0067 2522 3100 0000 w rozdziale 01095 § 2910, dotacji pobranej w nadmiernej wysokości w kwocie **1.186,28** zł, w terminie 15 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego wraz z odsetkami naliczonymi jak dla zaległości podatkowych od dnia odbioru niniejszego dokumentu do dnia dokonania wpłaty,
- 2) zwiększenie nadzoru nad rzetelnością prowadzonych postępowań administracyjnych tj. w szczególności pod kątem poprawności kwalifikowania faktur przedstawianych przez producentów rolnych celem uzyskania zwrotu części podatku akcyzowego
- 3) przeprowadzanie postępowań wyjaśniających w przypadku przedstawienia przez producentów rolnych w rozliczeniu, faktur dotyczących zakupu paliwa w miejscach znacznie oddalonych od gruntów rolnych objętych dofinansowaniem,
- 4) zwiększenie nadzoru nad rzetelnym sporządzaniem sprawozdań z realizacji zadania.

---

²⁴ Kopie sprawozdań, potwierdzeń ich wystania, kopie korekt oraz wyjaśnień wysłanych wraz z korektą znajdują się w aktach kontroli str. 194-223.

Jednocześnie proszę poinformować Wojewodę Pomorskiego, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Wojewoda Pomorski

Beata Rutkiewicz